

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
ग्रंथपालन आणि माहितीशास्त्र विशारद (B.Lib I.Sc.)
परीक्षा : जानेवारी - २०२३
सत्र - २
विषय : माहिती तंत्रज्ञानाचे ग्रंथालयातील उपयोजन (BL-21-225)

दिनांक : २०/०१/२०२३

गुण : १००

बेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना: १) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

प्र.१ योग्य पर्याय निवडा (१०)

१. भौगोलिकवर आधारित नेटवर्क चे प्रकार -----
 अ) लॅन   ब) मॅन
 क) वैन   ड) वरील सर्व
२. डेटा ह्या शब्दाचा उगम----- डेटम ह्या भाषेमधून झाला आहे.
 अ) जर्मन   ब) फ्रेंच
 क) इंग्लिश   ड) लॅटिन
३. इलेक्ट्रॉनिक केलकुलेटर चा शोध ----- साली झाला .
 अ) १६४५   ब) १६४०
 क) १६४२   ड) १६४१
४. चार्ल्स बॅबेज यांनी कॉम्प्युटर चा शोध ----- साली लावला.
 अ) १८६१   ब) १८२४
 क) १८७१   ड) १९३१
५. संगणकाच्या पिढ्या ----- आहेत.
 अ) ३   ब) ५
 क) ४   ड) ६
६. रॉम म्हणजे -----
 अ) रॅम्डम एक्सस   ब) रीड अँड मेमरी
 क) रीड ओन्ली मेमरी   ड) वरील पैकी एकही नाही
७. संगणकाचे किती प्रकार आहेत ?
 अ) ४   ब) ६
 क) ३   ड) २
८. ८ बाईट एकत्रित किती ----- बाइट्स होतात.
 अ) २   ब) ३
 क) १   ड) वरील पैकी एकही नाही
९. संगणकाचे किती भाग असतात ?
 अ) ५   ब) ३
 क) ४   ड) वरील पैकी एकही नाही
१०. इनफिल्बनेट ----- येथे आहेत.
 अ) मुंबई   ब) मद्रास
 क) अहमदाबाद   ड) चेन्नई

प्र.२ थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही २) (३०)
१. डेटा, माहिती व ज्ञान या बदल सविस्तर माहिती लिहा.
२. इंटरनेट बदल सविस्तर माहिती लिहा.
३. नेटवर्क टोपोलॉजीवर आधारित नेटवर्कचे प्रकार विशद करा.

प्र.३ सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेही २) (४०)
१. संगणकाच्या इतिहासाबद्दल सविस्तर माहित लिहा.
२. माहिती साठविण्याच्या साधनांचे प्रकार विशद करा.
३. अंकीय ग्रंथालयाबद्दल सविस्तर माहिती लिहा.

प्र.४ टिपा लिहा (कोणत्याही २) (२०)
१. सोल ग्रंथालय व्यवस्थापन प्रणाली
२. डेलनेट
३. स्कॉनिंग

English Translation

Information Technology in Library it's Application (BL-21-225)

- Q. 1 Choose the correct option (10)**
1. Based on geographical type the networks are -----
a) MAN   b) LAN
c) WAN   d) All of the above
  2. The word data has been derived from ----- word datum
a) German   b) French
c) English   d) Latin
  3. Electronic calculator was invented in the year -----
a) 1645   b) 1640
c) 1642   d) 1641
  4. Charles Babbage invented first computer in -----
a) 1861   b) 1821
c) 1871   d) 1931
  5. Generation of Computers
a) 3   b) 5
c) 4   d) 6
  6. ROM means -----
a) Random Access Memory   b) Read And Memory
c) Read only Memory   d) None of the above
  7. Types of computers -----
a) 4   b) 6
c) 3   d) 2
  8. "8 bites together make ----- byte "
a) 2   b) 3
c) 1   d) None of the above
  9. How many parts does a computer have ?
a) 5   b) 3
c) 4   d) None of the above

10. INFLIBNET is in -----
a) Mumbai   b) Madras
c) Ahmadabad   d) Chennai

Q. 2 Answer the following in short (Any 2) (30)

1. Explain data, information and knowledge.
2. Write in detail about internet.
3. Write in detail about network topologies.

Q. 3 Answer the following in detail (Any 2) (40)

1. Write in detail about history of computers.
2. Explain the types of storage devices.
3. Write in detail about digital library.

Q. 4 Write Short notes (Any 2) (20)

1. SOUL Library management software
2. DELNET
3. Scanning
